

Brief aan de leden
T.a.v. het college en de raad

Datum
12 november 2019

Kenmerk
TISB/U201900827/
lbr 19/096

Telefoon
06-28361423

Bijlage(n)

-

Onderwerp
Samenwerking gemeenten - zorgverzekeraars

Samenvatting

In deze ledenbrief leest u over de afspraken die de VNG heeft gemaakt met de minister en de staatssecretaris over de aanspreekpunten in de regio voor de samenwerking met zorgverzekeraars en zorgkantoren. Dit is belangrijke informatie omdat voor het einde van dit kalenderjaar van alle regio's deze aanspreekpunten bekend moeten zijn.

Samenwerking tussen gemeenten en zorgverzekeraars is noodzakelijk om goede ondersteuning en zorg te kunnen bieden aan kwetsbare mensen en om dat organiseerbaar en betaalbaar te houden. Nu en in de toekomst. Er is de afgelopen jaren door gemeenten en zorgverzekeraars flink geïnvesteerd in de samenwerking en op veel plekken leidt dit tot mooie voorbeelden. Maar dit is nog niet overal het geval en ook nog niet structureel genoeg.

Voor gemeenten is de samenwerking met zorgverzekeraars (en zorgkantoren) al langer een belangrijk speerpunt. Afgelopen voorjaar heeft de VNG met Zorgverzekeraars Nederland (ZN) afspraken gemaakt over landsdekkende en structurele samenwerking in de regio, op tenminste de thema's ouderen, GGZ en preventie. Op deze manier komt er voor alle gemeenten een betere samenwerking met de zorgverzekeraars. Dat moet regionaal omdat een deel van de zorgketen gemeenteoverstijgend is georganiseerd. Denk bijvoorbeeld aan de regionale rol van ziekenhuizen, GGZ- en Wlz-instellingen.

Met deze regionale werkstructuur doen de zorgverzekeraars een belangrijke handreiking naar gemeenten. Niet alleen omdat de Zorgverzekeringswet een landelijk karakter heeft, ook omdat de zorgverzekeraars zich aan elkaar gaan conformeren in de regio. De grootste zorgverzekeraar neemt daarbij het voortouw. De zorgverzekeraars vinden deze samenwerking immers ook belangrijk. Van gemeenten vraagt het eveneens dat zij zich organiseren in de regio.

De afspraken gaan er van uit dat de eerste verantwoordelijkheid voor succes bij de regio's ligt. Dat betekent dat de drie financiers in de regio - gemeenten, zorgverzekeraar(s) en zorgkantoor - de verantwoordelijkheid hebben voor en aanspreekbaar zijn op de kwaliteit van de samenwerking. Deze aanspreekbaarheid in de regio moet worden georganiseerd. VNG en ZN hebben met elkaar en met de minister en de staatssecretaris afgesproken dat dat voor het einde van dit kalenderjaar is geregeld. Wat dat betekent leest u in deze ledenbrief.

Aan de leden**Datum**

12 november 2019

Kenmerk

TISB/U201900827/

lbr 19/096

Telefoonnummer

06-28361423

Bijlage(n)

-

Onderwerp

Samenwerking gemeenten - zorgverzekeraars

Geacht college en gemeenteraad,

Voor gemeenten is de samenwerking met de andere financiers van zorg, zorgverzekeraars en zorgkantoren, al enkele jaren een belangrijk speerpunt. Deze samenwerking is immers noodzakelijk om de zorg kwalitatief goed, organiseerbaar en betaalbaar te houden, nu en in de toekomst. Er gebeurt inmiddels al veel op deze samenwerking, maar nog niet genoeg en ook nog niet overal.

Daarom hebben VNG en Zorgverzekeraars Nederland (ZN) afgelopen voorjaar afspraken gemaakt over landsdekkende en structurele samenwerking, in een werkstructuur die ervoor moet zorgen dat alle gemeenten beter kunnen samenwerken met de zorgverzekeraars en zorgkantoren. Om zo te komen tot maximale verbinding van het zorgdomein en het sociaal domein in heel Nederland. Dat moet regionaal omdat een deel van de zorgketen gemeentewijde is georganiseerd. Denk bijvoorbeeld aan de regionale rol van ziekenhuizen, GGZ- en Wlz-instellingen. In onze ledenbrief van 12 juli jl. hebben wij u geïnformeerd over de werkstructuur:

https://vng.nl/files/vng/brieven/2019/20190712_ledenbrief_regionale-samenwerking-gemeenten-en-zorgverzekeraars.pdf

Deze werkstructuur houdt om te beginnen in dat de drie financiers in de regio (gemeenten, zorgverzekeraar(s) en zorgkantoor) de verantwoordelijkheid hebben voor en aanspreekbaar zijn op de kwaliteit van de samenwerking. Op tenminste de thema's ouderen, GGZ en preventie, waar een duidelijk gezamenlijk belang en wens tot samenwerking is, gaan de regio's de uitdaging aan om zonder blauwdruk te komen tot afspraken. Per regio kunnen de afspraken verschillen.

VNG en ZN hebben met elkaar en met de minister en de staatssecretaris afgesproken dat deze aanspreekbaarheid voor het einde van dit kalenderjaar in alle 31 regio's¹ is georganiseerd.

In september hebben VNG en ZN in september verspreid over het land zes bestuurlijke bijeenkomsten georganiseerd voor gemeenten, zorgverzekeraars en zorgkantoren om de werkstructuur toe te lichten en partijen te helpen de afspraken in de praktijk te (gaan) brengen. Deze bijeenkomsten zijn door gemeenten goed bezocht en in veel regio's zijn bestuurders aan de slag met regionale afstemming. Wethouders zijn, net als de zorgverzekeraars en zorgkantoren, over het algemeen positief over de werkstructuur en verwachten dat deze gaat helpen. Ook is er het besef dat er werk aan de winkel is, te beginnen bij de organisatie van de aanspreekbaarheid in de eigen regio.

Omdat niet alle gemeenten bij de bijeenkomsten konden zijn informeren we u ook in deze ledenbrief over de volgende stap om te komen tot de afgesproken landsdekkende samenwerking.

Eind december 2019 regionale aanspreekpunten

De wederzijdse aanspreekbaarheid is de basis van werkstructuur. Zodat voor gemeenten duidelijk is bij wie zij moeten zijn bij het zorgkantoor en de zorgverzekeraars en vice versa. We willen immers de vrijblijvendheid voorbij.

VNG en ZN hebben met elkaar en met de minister en de staatssecretaris afgesproken dat voor het einde van dit kalenderjaar de aanspreekpunten van alle 31 (zorgkantoor)regio's bekend zijn. Zorgverzekeraars en zorgkantoren hebben hun aanspreekpunten per regio bekend gemaakt. De komende weken gaat het VNG bureau in alle regio's de namen ophalen van de bestuurders die in hun regio het aanspreekpunt zijn voor de samenwerking en die namens de regio het periodieke venster (zie vorige ledenbrief in de link hierboven) zullen invullen. Deze aanspreekbaarheid is een belangrijke basis om het goede gesprek met elkaar te voeren en tot afspraken te komen.

Hoe organiseer ik het?

De aanspreekpunten van de drie partijen - zorgverzekeraar, zorgkantoor en gemeenten - ontvangen jaarlijks de invulgegevens van het periodieke venster om de voortgang van de samenwerking te meten.

Verder zijn er verschillende manieren om de samenwerking in de regio te organiseren. Dat kan gaan om één of twee coördinerende wethouders voor de totale regionale samenwerking, een wethouder per thema² of een werkbaar andere vorm. Deze trekkersrol is niet vanzelfsprekend voorbehouden aan de grote gemeenten. Wel zien we in het land dat waar kleine gemeenten de kar trekken, vaak gebruik wordt gemaakt van de ambtelijke capaciteit van grote(re) gemeenten. In sommige regio's financieren gemeenten gezamenlijk een ambtelijk coördinator voor de regionale samenwerkingsagenda. De organisatievorm is aan de regio, belangrijk is dat gemeenten onderling heldere afspraken maken en eventuele mandaten goed regelen.

---

¹ Uitgangspunt voor deze regionale samenwerking zijn de zorgkantoorregio's. Hierover kunt u in onze ledenbrief van 12 juli jl. meer lezen

² De regionale samenwerkingsagenda richt zich tenminste op de onderwerpen GGZ, ouderen en preventie, waarop partijen landelijk ook afspraken hebben in akkoorden en programma's

Eerste nulmeting januari 2020

Jaarlijks maken gemeenten, zorgverzekeraars en zorgkantoor in de regio met het “venster voor de samenwerking” hun tevredenheid transparant. Iedere partij voor zich, één antwoord per partij. Het ligt voor de hand dat het aanspreekpunt dat doet, dat spreken gemeenten onderling af.

Door de meting jaarlijks te herhalen houden we zicht op de ontwikkeling van de samenwerking. De eerste (nul)meting vindt plaats in januari 2020.

Hulp nodig?

Regio's die hulp nodig hebben bij het organiseren van hun aanspreekpunt(en) en/of informatie willen over regio's die al een samenwerkingsagenda hebben met de zorgverzekeraar kunnen zich melden bij Nynke van Zorge (nynke.vanzorge@vng.nl, 06 28 36 14 23).

U wordt geadviseerd dit zo snel mogelijk te doen in verband met de relatief korte tijd tot 31 december.

Tot slot: wat is 'de regio'?

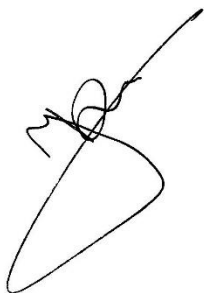
Als uitgangspunt voor de samenwerking tussen de financiers is gekozen voor de zorgkantoor-regio's. Met deze indeling is naast de verbinding met de Zorgverzekeringswet ook de verbinding met de Wet langdurige zorg (Wlz) geborgd.

Voor een overzicht van de regio-indeling zie:

https://vng.azavista.com/file_attachments/public_download/id:5db1908c-18b8-4ed6-a01c-03fb0a1c0a03/key:daaf8c2d5cf5920791ebbbd5a8173d9b

Met vriendelijke groet,

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

J. Kriens
Algemeen directeur